Rok V. Nr. 290. Sosnowiec, sobota 8 listopada 1930 roku Cena numeru 10 groszy.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.00

Adres administracji: Piłsudskiego Nr. 8 telefon 4-97, telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94. Konto czekowe PKO. Warszawa 65 070.

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: RADOM, Żeromskiego 78, tel. 23; KIELCE, Kilińskiego 10, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. Paderewskiego 7; CZELADŹ, Rynek Nr. 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki.

„Granice Polski są zarazem granicami Francji".

PARYŻ, 7. 11. Kulminacyjnym punktem wczorajszego posiedzenia w parlamencie było wystąpienie pos. Franclin - Bouillona, który w ciągu dwuch godzin rozwinął swą interpelację

w sprawie stanowiska rządu wobec skandalicznych deklaracyj ministrów niemieckich,

którzy nazajutrz po przedterminowej ewakuacji Moguncji w szeregu wystąpień zażądali rewizji traktatu wersalskiego, a mianowicie zmiany granic Polski, demilitaryzacji Nadrenji i redukcji sił zbrojnych Francji.

Poseł Franclin Bouillon uroczyście oświadczył, że nie kierują nim w jego wystąpieniach żadne względy polityki wewnętrznej i że nie wątpi on w szczerze pokojowy nastrój wszystkich swoich kolegów. Byłoby potwornem oszczerstwem wątpić o przywiązaniu do pokoju jakiejkolwiek części parlamentu francuskiego.

Nie należy jednak — zaznacza mówca — dopuścić do tego, aby polityka pokojowa była oszukaństwem. Ostatnie wypadki, jakie zaszły w Niemczech, pozwalają na podobne przypuszczenia. Zachowanie się wszystkich stronnictw niemieckich, nie wyłączając tych, które dążą do zmiany obecnej sytuacji drogą dyplomatyczną, a nie środkami gwałtownemi, jak nacjonaliści, dowodzi, że obecny stan rzeczy narażony jest na poważne niebezpieczeństwo.

W całych Niemczech prowadzi się zaciętą kampanję na rzecz rewizji granic.

Francja powinna dać do zrozumienia, że nie dopuści ona nigdy, aby pośrednio lub bezpośrednio naruszono granice, wytknięte przez traktat wersalski.

Jak moglibyśmy spojrzeć w oczy naszym sojusznikom polakom i belgom, gdybyśmy zamilkli w chwili, gdy mowa jest o zamachu na ich granice, a zwłaszcza w chwili gdy co do Polski mowa jest o ziemiach, zamieszkałych przez ludność polską, ziemiach, które skradziono Polsce przed 100 laty.

Granice Polski są granicami Francji zarazem.

Francja powinna oświadczyć, że ktokolwiek dotknie się granic Polski, dotknie się tem samem granic Francji.

To oświadczenie wywołuje burzę oklasków na ławach prawicy i centrum oraz na wielu ławach, zajętych przez członków stronnictwa radykalno - socjalistycznego.

Wybory niemieckie — mówił na zakończenie pos. Franclin Bouillon — **oddały ogromną usługę Francji, otwierając jej oczy na niebezpieczeństwo, na które przedtem nie zwracała uwagi, a mianowicie na niezawodną chęć wojny w Rosji, chęć rewizji traktatów w Niemczech, Węgrzech i Bułgarji.**

Wobec takiego niebezpieczeństwa, obowiązkiem naszym jest ugrupować się i zjednoczyć dla zgod nego wystąpienia.

Przy hucznych oklaskach prawicy, centrum i na licznych ławach lewicy, poseł Franclin Bouillon opuścił trybunę.

HERRIOT STANOWCZO OPOWIADA SIĘ PRZECIW REWIZJI TRAKTATÓW.

PARYŻ, 7. 11. PAT. Niedawne wystąpienie Edwarda Herriot'a na rzecz podjęcia energicznych środków celem zapewnienia bezpieczeństwa Francji, wywarło w środowiskach radykalnych wielkie wrażenie, stanowiąc poważny rozdźwięk z oświadczenia innych leaderów stronnictwa, korzy. jak np. Daladier, gotowi są na wszelkie kompromisy na rzecz Niemiec, łącznie z wyrzeczeniem się sojuszu z Polską. Kontynuując w tym samym duchu swe wystąpienie. Edward Herriot zaznacza, w „Ere Nouelle", że wszelka rewizja traktatów prowadzi siłą rzeczy do wojny.

Przed wyborami do sejmu i senatu.

Prace generalnego komisarza wyborczego.

WARSZAWA, 7. 11. (wl.) Generalny komisarz wyborczy rozesłał formularze do wszystkich okręgowych komisyj wyborczych, służące do spisania protokułów z przebiegu głosowania na poszczególne listy.

Posiedzenie państwowej komisji wyborczej odbędzie się 20 listopada.

• • •

WARSZAWA, 7. 11. (wl.) Urzędy spraw wyborczych sądu najwyższego tylko w czternastu wypadkach uwzględniły rekursy osób, pominiętych w spisach wyborczych.

Bezczelny prowokator i szpieg

wś ód członków rozbrojeniowej delegacji sowieckiej

WARSZAWA, 7. 11. Delegacja sowiecka, która udała się na konferencję rozbrojeniową do Genewy, składa się z Litwinowa, Łunaczarskiego i Łangowoja.

Ten ostatni jest to znany szpieg i prowokator. Był on jednym z inicjatorów stworzenia przez G. P. U. rzekomej kontrrewolucyjnej organizacji „Trust", która nawiązała kontakt z emigracją rosyjską w kilku państwach i uzyskiwała w ten sposób informacje polityczne, a równocześnie prowadziła t. zw. akcję dezinformacyjną na temat stosunków panujących w ZSRR.

Między inn. organizacja ta zorganizowała podróż znanego rosyjskiego działacza Szulgina do Rosji.

Z podróży tej wyszedł Szulgin cało tylko dlatego, że GPU. dało mu możność powrotu do Francji, aby w ten sposób wzmocnić zaufanie emigracji rosyjskiej do prowokacyjnej organizacji.

Liczni oficerowie rosyjscy, którzy zaufali Łangowojowi i wyjechali do Rosji, zostali tam rozstrzelani.

Obecnie ten szpieg i prowokator należy do delegacji, która w imieniu Sowietów głosić będzie w Genewie hasła powszechnego rozbrojenia.

Rząd Hoovera zachwiany.

Wzmocniona opozycja może obecnie skutecznie blokować każde przedłożenie rządowe

NOWY JORK, 7. 11. **Wedle dotychczasowych obliczeń demokraci nie będą wprawdzie mieli absolutnej większości ani w izbie reprezentantów ani w senacie — będą jednak tak silni, że opozycja w obu izbach zdolna będzie skutecznie „blokować" każde przedłożenie rządowe.**

Dotychczas znane są następujące wyniki wyborów: do izby reprezentantów uzyskali republikanie już 211 mandatów, demokraci 210, republikanie spodziewają się zdobyć jeszcze 18 mandatów, demokraci 5. W senacie jest dotychczas wybranych 47 republikanów i 46 demokratów. Wyniki z 29 okręgów do senatu są jeszcze nieznane. Możliwe jest zatem, jeszcze, że demokraci uzyskają w senacie większość. „Języczkiem u wagi" w senacie może być zatem 1 senator, wybrany z partji fermerów.

Jeśli chodzi o zagadnienie prohibicji, to wybrana została większość „suchych". Wśród wybranych jest bowiem 255 „suchych" i tylko 66 „mokrych".

W 32 stanach, w których odbyły się wybory gubernatorów, demokraci uzyskali 16 mandatów, republikanie 11. (PAT).

KANDYDAT NA OBROŃCĘ LUDU — DEFRAUDANTEM.

WARSZAWA, 7. 11. (wl.) W Warszawie aresztowano Moszka Kryma, kandydata z listy sjonistycznej Grynbauma i prezesa związku drobnych kupców Liebhabera. Aresztowanie pozostaje w związku z defraudacją pieniędzy dokonaną przez Kryma i Liebhabera, ze związku drobnych kupców.

POŻYCZKA — ZA PRZEDŁUŻENIE DZIERŻAWY MONOPOLU ZAPAŁCZANEGO.

WARSZAWA, 7. 11. (wl.) Z kół zbliżonych do ministerjum skarbu dowiadujemy się, że znany na całym świecie koncern zapałczany Kreugera zaofiarował Polsce pożyczkę w wysokości 30 miljonów złotych, za przedłużenie dzierżawy monopolu zapałczanego na dalsze 25 lat.

KU CZCI SKRZYDLATYCH BOHATERÓW.

WARSZAWA, 7. 11. (wl.) W dniu jutrzejszym odbędzie się w Warszawie uroczyste nabożeństwo żałobne ku czci 290-ciu lotników, którzy zginęli w służbie lotniczo - wojskowej.

RUMUNJA NIE WYRZEKNIE SIĘ BESARABJI.

Mussolini próbuje pośredniczyć między Rumunją a Sowietami.

BUKARESZT, 7. 11. Bukareszteński dziennik „Lupta" donosi, że z inicjatywy włoskiej Turcja usiłuje pośredniczyć między Rumunją a Rosją sowiecką. Konkretne propozycje tureckie nie zostały dotychczas w Bukareszcie przedłożone.

Dziennik wskazuje, że wskutek nawiązania stosunków gospodarczych między Sowietami a ich sąsiadami, Rumunja znajdzie się w zupełnej izolacji w stosunku do Rosji sowieckiej.

Porozumienie z bolszewikami Rumunja uzależnia w pierwszym rzędzie od uznania przez Sowiety przynależności Besarabji do Rumunji. Bez tego warunku wszelkie rokowania z Rosją i usiłowania medjacyjne będą bezcelowe. Rumunja bowiem nigdy z Besarabji nie zrezygnuje.

PO DYMISJI — RYKOWA WYWIEZIONO POD STRAŻĄ GPU. W NIEZNANE MIEJSCE.

RYGA, 7. 11. (wl.) **Politbiuro partji komunistycznej w Sowietach postanowiło udzielić Rykowowi dymisji.**

Dla zatuszowania tego udzieliło Politbiuro Rykowowi miesięcznego urlopu wypoczynkowego i wywieziony on został nad Wołgę.

Miejsce pobytu Rykowa, trzymane jest w tajemnicy. Rykow pozostaje pod obserwacją oddziału agentów G. P. U.

Wiadomości te wywołały w Sowietach duże wrażenie.

SKAZANIE FABRYKANTÓW ŁÓDZKICH

za podpalenie fabryki.

ŁÓDŹ, 7. 11. (wl.) Sąd okręgowy w Łodzi wydał wyrok w procesie fabrykantów łódzkich, którzy celem podjęcia większej premji asekuracyjnej podpalili swoje fabryki.

Fabrykanci Spektor, Rubin, Szönfarber i Cukier skazani zostali na cztery lata ciężkiego więzienia, żona fabrykanta Rubina na trzy lata ciężkiego więzienia.

ARESZTOWANIA PRZYWÓDCÓW ENDECKICH

POZNAŃ, 7. 11. (wl.) Wśród działaczów obwiepolu na Pomorzu dokonano szeregu rewizyj i aresztowań.

W Nowem Mieście ponownie aresztowano Pawskiego i Cbremskiego i odstawiono ich do więzienia w Toruniu.

W Lubawie aresztowano prezesa miejscowej endecji, Szulca.

W Skarszewach aresztowano redaktora „Gazety Kościerskiej", p. Mechlińskiego, pod zarzutem przestępstwa z par. 165 k. k.

KŁUSOWNICY POSTRZELILI POSTERUNKOWEGO.

KALISZ, 7. 11. (wl.) W Tyńcu pod Kaliszem postrzelony został przez kłusowników posterunkowy Stanisław Holewski.

Kłusownicy urządzili polowanie na polach majątku Borbów, i na widok posterunkowego poczęli uciekać. W odpowiedzi na rozkaz posterunkowego Holewskiego, by się zatrzymali, dali do niego kilka strzałów raniąc Holewskiego.

Holewskiego przewieziono do szpitala w Kaliszu. Pościg za zadno ny za kłusownikami nie dał żadnych rezultatów.

Prasa donosi, że...

— Do właścicielki folwarku Pereczery pow. Mołodeczno, 62-letniej Aleksandry Paszkiewiczowej ktoś dał strzał re wolwerowy. Paszkiewiczowa siedziała przy kolacji, strzał padł od strony podwórza: trafiono celnie, w serce, powodując śmierć natychmiastową. Zabójca biegł.

— Z miejscowości Godec nad granicą jugosłowiańską donoszą o trzęsieniu ziemi, jakie odczuła tamtejsza ludność, ulegając panice. Kilka domów zostało uszkodzonych. Ofiar w ludziach dotychczas niema.

— W kopalni w Moorgreen koło Nottingham w Anglji wydarzyła się katastrofa, w czasie której jeden robotnik został zabity, a 30 odniosło rany.

— W tych dniach podjęto w Gdyni jedną z najciekawszych prac przy budowie tunelu, mającego połączyć ul. Portową z przystanią pasażerską. Tunel, długości około 200 m. pójdzie pod szeregiem torów kolejowych, a ponieważ okazała się potrzeba głębokiego kopania, musiano sztucznie obniżyć wody gruntowe, uniemożliwiające wykonanie robót betonowych. Prace przy budowie tego tunelu potrwają jeszcze kilka miesięcy.

— „Prawda" donosi, że wobec unieważnienia szeregu list wyborczych bloku robotniczo - włościańskiego w Polsce, partja komunistyczna polska, ukraińska i białoruska otrzymały polecenie głosowania na unieważnione listy, aby w ten sposób wyrazić „rewolucyjno bojową gotowość" w walce pod komunistycznym znakiem przeciw rządowi polskiemu.

— W pobliżu Włocławka znaleziono w zaroślach leśnych pod wsią Piątkowo wiszące zwłoki kobiety na drzewie.

Policja rozpoznała, że są to zwłoki zaginionej przed kilkoma dniami 20-letniej Stefanji Szczurkówny, mieszkanki wsi Piątkowo.

Sekcja wykazała, że Szczurkówna została zniewolona następnie uduszona i dla upozorowania samobójstwa powieszona.

Dochodzenie policyjne ujawniło, że sprawcą ohydnej zbrodni jest mieszkaniec przedmieścia Włocławka Feliks Bobik, zboczeniec. Policja niejednokrotnie zamierzała go umieścić w zakładzie dla umysłowo chorych, Bobik jednak stale się ukrywał.

— Z inicjatywy Zrzeszenia sędziów i prokuratorów, w gmachu sądu apelacyjnego w Warszawie odbyło się zebranie przy udziale przedstawiciela floty narodowej gen. M. Zaruskiego. Na zebraniu powzięto uchwałę, na mocy której wymienione zrzeszenie postawiło sobie za cel urządzenie zbiórki ze składek członkowskich na budowę okrętu pod nazwą „Temida".

— Popełnił samobójstwo znany przemysłowiec i obywatel ziemski, prezes klubu myśliwskiego w Warszawie Stanisław Lilpop w swem mieszkaniu przy Alejach Jerozolimskich 39.

Gdy do mieszkania p. Lilpopa przybył wieczorem jego zięć, znany poeta Jarosław Iwaszkiewicz, znalazł teścia bez życia. Powodem samobójstwa miał być rozstrój nerwowy.

Ś. p. Lilpop który liczył 65 lat, był znany w szerokich kołach przemysłowych i ziemiańskich i odgrywał wybitną rolę w życiu społecznem i towarzyskiem stolicy.

— W związku z ogólno światową sytuacją gospodarczą i wynikającą stąd obniżką cen niektórych surowców, syndykat przemysłu naftowego postanowił obniżyć ceny parafiny o 15 zł. Producenci świec zobowiązali się przytem do odpowiedniego obniżenia cen na świece.

Społeczeństwo katolickie a wybory.

Wobec zbliżającego się dnia wyborów do sejmu, każdy obywa tel-katolik zgodnie z zaleceniami pasterskich listów episkopatu pol skiego, nim odda swą kartkę wyborczą, winien zastanowić się poważnie, na którą listę głosować, aby zadośćuczynić swoim obowiązkom zarówno jako obywatel państwa, jak i wierny wyznawca kościoła rzymsko - katolickiego. Wybór to dla uczciwego sumienia zgoła nietrudny. Wystarczy bowiem tylko przebiec myślą zalecenia listu pasterskiego, — a następnie przypomnieć sobie dzia łalność i oświadczenia poszczególnych stronnictw politycznych.

Jakże wyglądają owe oświadczenia partyjne. Weźmy więc przedewszystkiem stronnictwa centrolewu, szumnie nazwanego „związkiem obrony prawa i wolności ludu". Rej w tem ugrupowaniu wyborczo-partyjnem wiodą socjaliści (CKW) i „Wyzwolenie". Oba te stronnictwa napiętnowane zostały w liście pasterskim, jako bezbożne i szkodliwe w swej złośliwej działalności przeciw kościołowi rzymsko-katolickiemu.

Ks. biskup Łukomski w swojem orędziu nazywa tych wrogów kościoła wyraźnie po imieniu. Zresztą sam program socjalistyczny wyraźnie głosi oderwanie kościoła od państwa, propaguje śluby cywilne, rozwody i szkoły bezwyznaniowe. Podobnie sekunduje socjalistom w walce z kościołem „Wyzwolenie", siedlisko anty-katolickiej masonerji. Takie ustosunkowanie się wspomnianych partyj względem spraw religijnych obywateli dyskwalifikuje je całkowicie w opinji katolickiej. Trzeba więc sobie uprzytomnić, że każdy głos katolicki oddany na listę centrolewu, t. j. na listę Nr. 7, byłby ciężkiem przestępstwem wobec własnego sumienia.

Z kolei rzeczy należy przejść do listy Nr. 4, której zwolennicy ogłaszają się na wszystkie strony, jako rzekomi „wierni wyznawcy kościoła i obrońcy wiary". Przyjrzyjmy się bacznie działalności tej partji. Otóż jeszcze przed wojną dzisiejsze stronnictwo narodowe, czyli endecja, należała do ugrupowań obojętnych, a nawet wrogich kościołowi rzymsko-katolickiemu. Dopiero w 1919 roku, kiedy się zaczęły przetargi partyjne, endecja, licząc na pakt z chadecją, poczęła się interesować sprawami religijnemi. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że było w tem proste wyrachowanie partyjno - polityczne, ponieważ przywódcy tego stronnictwa bynajmniej nie przerwali swych zdecydowanych wystąpień przeciw kościołowi.

Roman Dmowski w swym „Katechiźmie wychowania narodowego" lub „Myślach nowoczesnego polaka" odrzuca np. całkowicie zasady katolickie w wychowaniu narodowem. Napisany przez Dmowskiego w 1926 roku, a więc po przewrocie majowym, nowy „Katechizm" pod nazwą: „Religja w życiu społecznem" — został przez ks arcybiskupa Roppa nazwany wręcz „heretyckim i przeciwnym zasadom i etyce kościoła". W tym samym duchu pisał niezbyt już dzisiaj Zygmunt Balicki. a dzisiejszy prezes tej partji, Joachim Bartoszewicz, pisał dosłownie w swej książce p. t. „Co to jest naród: — „Religja, silna podpora państwa w okresie pogańskim, dziś w epoce chrystjanizmu moment conajmniej obojętny dla idei państwa, nie może być uważana za podstawę i twórczy czynnik nowożytnego narodu". Mówi to chyba dosyć wyraźnie o prawdziwym stosunku endecji względem religji katolickiej.

Obecna kampanja wyborcza daje nam dziesiątki przykładów fałszywego ustosunkowania się endecji względem religji i kleru. Oto w szeregu miejscowości na terenie państwa, gdzietylko ktoś z osób duchownych, czyniąc zadość swym potrzebom sumienia, wypowie się przeciw przewrotnej działalności stronnictwa narodowego, wówczas prasa endecka, nie bacząc na powagę sukienki duchownej, z reguły rzuca na kapłanów katolickich najczarniejsze oszczerstwa. Ta „podwójna moralność" endecka świadczy najlepiej, że stronnictwo narodowe uprawia w stosunku do kościoła fałszywą politykę. Tam, gdzie partja Dmowskiego widzi swój i n t e r e s polityczny, radaby się kryć w cieniu kościoła. Natomiast w przeciwnych okolicznościach — bez ogródek walczy z kościołem i obrzuca oszczerstwami kapłanów.

Pozostaje jeszcze do omówienia stanowisko bezpartyjnego bloku współpracy z rządem, na czele listy którego stoi marszałek Józef Piłsudski. Tutaj zaznaczyć trzeba, że osobiste, ścisłe stosunki między b. naczelnikiem państwa a b. nuncjuszem papieskim w Polsce Monsignore Rattim, dzisiejszym ojcem świętym, wywarły niemały wpływ na ideologję tego obozu. Rząd marszałka Piłsudskiego jest pierwszym w Polsce, w którym zasiada minister — ksiądz katolicki, t. j. wice-minister oświaty i wyznań religijnych — ks. Żongołłowicz. Znamienny ten fakt wymowniej mówi o stosunku obozu marszałka Piłsudskiego względem zagadnień religijnych, aniżeli tysiące mów wiecowych.

Na czele list wyborczych Nr. 1 widnieje nazwisko nowoczesnego obrońcy chrześcijaństwa przed zalewem bolszewików, nazwisko Józefa Piłsudskiego. Na te więc listy każdy wyborca — katolik głosować może z całym spokojem sumienia. Cowięcej—każdy wyborca obowiązany jest głosować na tę właśnie listę, bo jedynie B. B. W. R. gwarantuje należyty rozwój stosunków między kościołem katolickim a państwem polskiem. Wszyscy więc katolicy wyborcy winni głosować na listę Nr. 1 i przestrzegać swych bliskich, by nie ulegli podszeptom jawnych i skrytych wrogów kościoła katolickiego.

Jan Drozdowicz.

Gigantyczny projekt odwodnienia Polesia.

Projekt odwodnienia Polesia można nazwać śmiało projektem gigantycznym, gdyż zmierza on do odwodnienia poleskich bagien i nieużytków, obejmujących 1.600.000. ha, czyli jedną dwudziestoczwartą część powierzchni całego państwa.

Już samo opracowanie projektu tak olbrzymiego przedsięwzięcia wymaga, oprócz dużych kosztów, również bardzo szczegółowych i wszechstronnych badań. Chodzi tu bowiem o wykorzystanie naturalnego ścieku wód. który można ustalić po szczegółowem zbadaniu całego terenu i sporządzeniu pomiarów, których dotychczas nie było wcale.

Na opracowanie projektu odwodnienia Polesia wyasygnowano sumę 6.000.000 zł. Prace rozpoczęto 3 lata temu, a potrwają one jeszcze około 3 lata.

Prace nad projektem dzielą się na trzy kategorje. Pierwsza kategorja — to prace pomiarowe, sytuacyjne, hydrologiczne i niwelacyjne. Druga kategorja prac polega na badaniach gleboznawczych rolniczo - torfowych i geologicznych. Pierwsza kategorja prac odbywa się przy pomocy inżynierów - fachowców, druga zaś przy udziale zaproszonych uczonych polskich i profesorów prawie wszystkich wyższych uczelni w Polsce.

W pracach nad przygotowaniem dokładnych planów sytuacyjnych napotykano na duże trudności, gdyż, jak wiadomo, bagna poleskie, zwłaszcza w okresie wiosennym i jesiennym są trudne do przebycia, przyczem do wielu miejsc o żadnej porze roku nie można wogóle dotrzeć. Trudności te pokonano w ten sposób, że zdjęcia sytuacyjne większych rzek poczyniono najnowszą metodą aerofotogrametryczną. Zdjęć tych dokonano przy użyciu Fokkerów polskiej produkcji, użyczonych przez P. L. L. „Lot". Dotychczas dokonano zdjęć sytuacyjnych rzek na długości około 1000 klm., głównie rzeki Horynia i Prypeci (węzeł piński).

Oprócz prac nad całym planem odwodnienia Polesia prowadzi się równocześnie prace konkretne. mające na celu doraźną pomoc dla ludności, a posiadające zarazem znaczenie doświadczalne.

Dotychczas uregulowano część rzeki Hrywda w pow. kosowskim, na długości 20 klm., w toku jest regulacja rzeki Muchowca w pow. kobryńskim i prużańskim; odbudowano w pow. łuninieckim t. zw. kanał generała Żychlińskiego, a nadto odbudowano w pow. kobryńskim kanał królowej Bony, kanał Motykalski i częściowo wykonano regulacji rzeki Osipówki.

Dzięki tym pracom odwodniono już znaczne obszary bagien i nieużytków, położonych nad temi rzekami. Tereny odwodnione służą narazie jako łąki.

Inżynierowie pracujący na Polesiu stwierdzają, że mylnem jest ujmowanie ich prac jako pracy nad „osuszaniem" Polesia, gdyż jak wynika z konfiguracji terenów, w wielu miejscach trzeba mieć wzgląd nie tylko na odwodnienie, lecz również na nawodnienie terenu. Pozatem muszą być zbadane dokładnie warunki odpływu wód, warunki przepuszczalności gleby itd. W tym celu założono 87 stacyj wodowskazowych dla obserwacji stanu wód, 214 studzien dla obserwacji wahania poziomu wód gruntowych i 2 stacje ewaporometryczne dla badania parowania wód.

Prace nad przygotowaniem planu odwodnienia Polesia są już — jak z powyższego wynika — daleko zaawansowane, choć niemniej do zrobienia jest jeszcze bardzo dużo.

Jak już zaznaczyliśmy, w zasadzie wykorzystany będzie naturalny spadek wód, niemniej jednak zrealizowanie planu odwodnienia Polesia będzie wymagało przeprowadzenia kanału. który by umożliwił najszybsze odpłynięcie opadów oraz wód powstałych z roztopów na wiosnę. Kanał ten najprawdopodobniej połączony będzie z Prypecią

Przed zrealizowaniem projektu odwodnienia Polesia nastąpi niewątpliwie porozumienie z rządem sowieckim ze względu na możliwości niespodziewanych i znacznych spływów wód po drugiej stronie granicy.

K. B.

Sprawy spółdzielcze w Zagłębiu.

Jeśli weźmiemy pod uwagę fakt, że dziesiąta część ludności w Polsce jest zrzeszona w różnego rodzaju spółdzielniach najrozmaitszego typu, a więc: spożywców, rolników, kredytowych, mieszkaniowych, mleczarsko - jajczarskich i t. p. — musimy stwierdzić, że ruch ten jest potężny, a kapitały, któremi dysponuje i obraca, kapitały społeczne, i działalność spółdzielni odgrywają wielką rolę w życiu gospodarczem naszego państwa.

Ruch ten, który grupuje w jedną rodzinę ludzi różnych poglądów daje wszystkim możność realnej pracy, uspołecznia masy, uczy je racjonalnej gospodarki, organizuje je i stawia przed ich oczami cele, do których muszą zdążać własną pracą, za którą są odpowiedzialne.

Kilka przykładów Kraj potrzebuje oszczędnej gospodarki. Potrzebuje oszczędności w wszystkich dziedzinach, w wszystkich instytucjach, w wszystkich ugrupowaniach i komórkach społecznych — w rodzinach.

A tymczasem wszędzie panoszy się kredyt — wróg oszczędności.

Na kredyt bierzemy zawsze więcej, niż za gotówkę — rzecz ogólnie wiadoma.

Jak z kredytem walczyć? Odmówić?

Jeśli to niemożliwe całkowicie, to przynajmniej ograniczyć możność kredytowania.

Spółdzielnie nasze wprowadzają więc kupony, mające znaczenie gotowego pieniądza.

Spółdzielca, znany z rzetelności, otrzymuje kupony na pewną kwotę, którą zobowiązuje się uiścić w oznaczonym terminie. Za kupony bierze towar w sklepie. Musi ograniczać się, by mu tych kuponów starczyło. Traktuje je, jak gotówkę, a więc oszczędnie — nie bierze tyle towarów, ile wziąłby na otwarty rachunek.

Przykłady z powsz. spółdz. spoż. w Sosnowcu i spółdzielni „Zgoda“ na Piaskach wskazują na to, że przyjęty system kuponów uzdrawia deficytową gospodarkę w rodzinach, uczy oszczędności, zmniejsza zadłużenie członków w spółdzielniach —

— jest zatem dobry przynajmniej dotąd, póki nie zdobędziemy się na lepszy.

Gospodarka spółdzielni wymaga pracy i poświęcenia.

I to widzimy. Członkowie, wybrani na opiekunów sklepów — dzielnic, sumiennie spełniają swe obowiązki, interesują się sprawami spółdzielni, szerzą idee spółdzielcze słowem i pracą — wzmacniają organizacyjne i ideologiczne podstawy spółdzielni, są cichymi lecz pożytecznymi pracownikami społecznymi —

— Cześć im zato!

Gdy przeglądamy sprawozdania z działalności spółdzielni, dumni jesteśmy, że idziemy z dnia na dzień ku lepszemu, że dobrobyt i lepsze jutro zbliża się do nas coraz większemi i szybszemi krokami.

Dlatego też i rada okręgowa spółdzielni spożywców może być dumna z działalności tych spółdzielni na terenie Zagłębia Dąbrowskiego.

I jej praca nie idzie na marne.

A jest wielka.

Dość wskazać, że w tygodniu spółdzielczym odbyły się akademje z odczytami, pogadankami etc. w następujących spółdzielniach: w Sosnowcu — Powszechna, w Niwce, na Piaskach, w Milowicach, na Florze, w Bolesławiu, w Wojkowicach - Kom., w Bobrownikach, Dobieszowicach, Grodźcu, Ujejscu. Wszystkie prelekcje odbyły się staraniem rady.

Skład rady stanowią tacy ludzie, jak, znani w Zagłębiu, pp. Radek, Wolf, Fuks, Kaleta, Kuraś, Berbecki, Sidowski, Zięba, Jaworski, Madej, Gołąb Hermanowski, Ornowski, Czechowski, Drożdż, Żyrek.

Ludzie różnych przekonań, których jednoczy idea.

Mimo, że na innych terenach przychodziło do różnych starć, to na terenie spółdzielczym są naprawdę: zestrzelone myśli w jedno ognisko, i w jedno ognisko duchy.

Zasługa to rady, zasługa jej przewodniczącego St. A. Radka, znanego na naszym terenie spółdzielcy i literata.

Umiejętne i taktowne ustosunkowanie się do wszelkich przejawów, znajomość spraw spółdzielczych, autorytet — zjednały mu szacunek całej rady.

Nic też dziwnego, że ostatnie posiedzenie rady okręgowej Zagłębia, które odbyło się w dniu 4 listopada, zostało zaskoczone złożeniem mandatu przez p. Radka, który opuszcza Zagłębie.

Imieniem rady żegnał wyjeżdżającego p. Berbecki, znany nam działacz społeczny, który zaznaczył, że mimo różnicy poglądów, dzielących członków rady, mimo gorących nieraz dyskusyj —

— musi podnieść ofiarną i owocną pracę ustępującego i wyrazić żal, że Zagłębie traci tak wybitną i pożyteczną dla tutejszego życia jednostkę.

Cała rada solidarnie przyłączyła się do oświadczenia wyżej wymienionego, co świadczy wymownie, że słowa te nie były frazesami, obliczonemi na przysłowiowe „spalanie kadzidła“.

Ustępującemu więc dotychczasowemu przewodniczącemu rady życzyć jedynie należy, by na nowym terenie zyskał sobie taką samą sympatję, oraz, by dzieło, które tu krzewił rozrastało się — i w ten sposób zachowało pamięć tego, który na nią zasłużył.

M. S.

Komisarz Rzeczkowski o sytuacji gospodarczej i finansowej w Będzinie.

Nowomianowany komisarz rządowy magistratu m. Będzina, inż. Br. Rzeczkowski udzielił wczoraj wywiadu na temat gospodarki miejskiej w Będzinie.

Komisarz Rzeczkowski objął urzędowanie zaledwie kilka dni temu, tak, że szczegółowych informacyj ze swoich zamierzeń na przyszłość udzielić narazie nie może, a ograniczył się jedynie do krótkiego zestawienia cyfrowego.

Z zestawienia oddawczo - odbiorczego, mówi komisarz Rzeczkowski, — które zostało sporządzone i podpisane przez wojewódzkiego inspektora związków komunalnych, p. Serednickiego, prezydenta A. Michla i przezemnie wynika, że ogólny majątek miasta Będzina ruchomy i nieruchomy wraz z papierami wartościowemi i aktywami, wynosi około **5 miljonów 480 tysięcy złotych.** Następnie o ile chodzi o zadłużenie miasta, to przedstawia się ono następująco: pożyczki długoterminowe 2 miljony 513 tys. 413 zł.; zobowiązania wekslowe i pożyczki krótkoterminowe 556 tys. 72 zł.; asygnaty kasowe przygotowane do wypłaty, ale nie wypłacone z powodu braku gotówki — 244 tys. 320 zł.; rachunki przedstawione przez przedsiębirców i kupców, dostawców do honorowania, ale jeszcze nie asygnowane do wypłaty — 271.204 zł.; sumy obce z tytułu należności skarbu państwa i innym instytucjom — 200 tys. zł. i różne 290 tys. zł.

Razem więc zobowiązania krótkoterminowe wynoszą około **1 miljon 563 tys. zł.**, a długoterminowe (pożyczka), jak wyżej zaznaczyliśmy **2 milj. 513 tys. 413 zł.**

Na pokrycie **krótkoterminowych zobowiązań** magistratowi przypada z należności czynnych (podatki, pożyczki i inne daniny komunalne około 870 tys. zł.).

W rezultacie więc zadłużenie krótkoterminowe miasta **wynosi około 690 tys. zł.**, na które niema pokrycia. W sumie tej jest weksli na 400 tys. zł., które płatne są już w najbliższych tygodniach lub miesiącach.

Na zakończenie rozmowy komisarz inż. Rzeczkowski zaznaczył, że takie wysokie zadłużenie (krótkoterminowe) miasta stawia jego gospodarkę w warunkach niezmiernie uciążliwych i wymaga wiele pracy i zapobiegliwości obecnego zarządu miasta z jednej strony i wyrozumiałości wierzycieli z drugiej strony.

Afera oszukańcza w Sosnowcu.

Sprytny oszust otworzył fikcyjne biuro, angażował urzędników i pobierał kaucje.

Onegdaj w Sosnowcu, policja zatrzymała Józefa Szymkiewicza, karanego już kilkakrotnie za różne oszustwa.

Szymkiewicz w październiku b. r. przybył do Zagłębia i przy ul. Warszawskiej nr. 18 w Sosnowcu, wynajął jeden pokój i otworzył fikcyjne biuro handlowe do sprzedaży

artykułów spożywczych.

Poza tem Szymkiewicz ogłosił w prasie, że w związku z otwarciem biura handlowego poszukuje kilku pracowników i pracowniczek biurowych z kaucją.

Zgłaszających się było bardzo dużo, Szymkiewicz jednakże wybierał przeważnie kobiety, pobierając od nich tytułem kaucji, ile się tylko dało, 200, 300,

a nawet 500 zł.

Od nieposiadających pieniędzy Szymkiewicz brał weksle, które następnie fałszował, wspisując większą sumę.

Śledztwo wykazało, że Szymkiewicz w przeciągu października żadnego towaru nie sprowadził, oraz gotówki nie posiadał, a utrzymywał się z pieniędzy pobranych od swych

rzekomych pracowników.

Szymkiewicz w powyższy sposób oszukał kilkanaście osób na sumę zgórą 2 tys. złotych.

Wczoraj przekazano go dyspozycji sędziego śledczego.

Wybicie dwuch szyb

w lokalu administracji „Kurjera Zachodniego”

Wczoraj wieczorem wybito

dwie szyby

w administracji „Kurjera Zachodniego“.

W pół godziny potem wiadomo było na mieście, że

„bojówka sanacyjna“

zdemolowała lokal redakcyjny.

Okazało się wszakże, że wybite zostały tylko

dwie szyby

w lokalu administracji.

Wybił je jakiś

czciciel Bachusa,

który po dokonaniu tego czynu, udał się do administracji, położył się na stole

i z radości wierzgał nogami.

Tak nam oświadczyli

naoczni świadkowie

zajścia, których nazwiska posiadamy, a którym p. redaktor Opioła, pod wrażeniem

dwuzłotowej straty

nawymyślał od

„psów sanacyjnych“, „bydła sanacyjnego“ i t. p.

Rozumiemy rozpacz p. Opioły z powodu

dotkliwej straty,

zwłaszcza, że strata ta w budżecie

„doskonale prosperującego“

pisma, jest bolesną, mimo to jednak nawet wybicie czterech szyb nie upoważniałoby

do napaści słownych

na Bogu ducha winnych przechodniów.

Po mieście krążyła wczoraj pogłoska, że cała ta historja z wybiciem szyb

jest zwykła prowokacja.

KRONIKA

KALENDARZYK.

Listopad 8 Sobota	Dziś: Gotfryda Jutro: Teodora Wschód słońca 6.32 Zachód „ 16.1

RADJO

WARSZAWA.

Sobota, 8 listopada.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. Po kom. d. c. muz. gramof. 14.30. Przegląd wydawnictw perjodycznych. 15.00. Kom. gospod. 15.50. Odczyt rządowy. 16.15. Kącik art. LSG. 16.30. Muzyka z płyt gramof. 17.15. Odczyt z Krakowa. 17.45. Słuchowisko dla dzieci. 18.15. Koncert dla dzieci Wyk. ork. P. R. 18.45. Rozmaitości 19.10. Centr. Tow. Org. i Kółek Roln. do swych czł. i ogółu rolników. 19.25. Płyty gramof. 19.35. Pras. dziennik radj. 19.55. Płyty gramof. 20.00. Feljeton „Z tamtej strony oceanu“. 20.15. Dusza polska w powieściach Conrada. 20.30. Koncert. 21.30. Program na dz. nast. oraz repertuar teatrów miejskich warsz. 21.35. Muzyka lekka w wyk. ork P. R. 22.00. Feljeton „Dyskretne wskazówki“. 22.15. Płyty gramof. 22.50. Kom. meteor. polic., sport. 23.00. Kabaret z płyt gramof.

KATOWICE.

Sobota, 8 listopada.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz 12.10. Koncert z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. z Warsz. 14.30. Przegląd wydawnictw perjodycznych. 15.00. Kom. gospod. z Warsz. 15.20. Kom. Polsk. Zw. Zrz. Gosp. Woj. Śl. i kom. T. P. 15.50. Odczyt rządowy z Warsz. 16.10. Koncert z płyt gramof. 16.45. Skrzynka pocztowa. 17.15. Czy są granice poznania przyrody. 17.45 Słuchowisko dla dzieci z Warsz. 18.45 Codzienny odcinek powieściowy. 19.00 Rozmaitości. 19.15. Fotokomórka nowoczesna i jej zastosowanie. Ostatnie postępy w jej budowie“. 19.35. Pras. dziennik radj. z Warsz. 19.55. Kom. harcerski. 20.00. Feljeton i odczyt z Warsz. 20.30. Recital i muz. lekka z Warsz. 22.00 Feljeton z Warsz. 22.15. Koncert z płyt gramof. 22.50. Kom. meteor. z Warsz. i program na dzień nast. 23.00. Muzyka tan. z Warsz.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Sobota, dn. 8 bm. w Dąbrowie (sala kina „Kometa“) o godz. 3.30 (puktualnie) dla młodzieży szkolnej: **„Wierna Kochanka“.**

Sobota, dn. 8 bm. w Grodźcu (sala klubu) o godz. 8.30 wiecz. **„Wierna Kochanka.**

Niedziela, dnia 9 bm. o godz. 4-ej pop. **„Pana Flute“** poraz pierwszy po cenach popularnych.

Niedziela, dnia 9 bm. Sosnowiec, g. 8.15 wiecz. ukaże się na naszej scenie nieśmiertelne arcydzieło Al. hr. Fredry, kom. w trzech aktach, **„Damy i Huzary“.**

Utwór ten stanowi jedną z naszych najwspanialszych klasycznych sztuk które mocą wielkiego talentu ich autorów nie tracą nic na pyszności swych barw, ani na humorze i żywości swej akcji. Są one jak dobre wino: im starsze tem lepsze.

Sztukę tę przygotowuje dyrekcja teatru z okazji uroczystości święta 11 listopada. Komedja ta otrzymała trafną obsadę oraz pieczołowitą reżyserję dyr. R. Tańskiego.

Pracownie teatralne przygotowują nową, stylową wystawę.

Ogólna.

(o) **W sprawie zaświadczeń dla osób, ubiegających się o koncesję.** Ministerjum skarbu wydało wszystkim izbom skarbowym zarządzenie, aby we wszystkich wypadkach, gdy zachodzi potrzeba uzupełnienia podań o koncesje monopolowe jakimikolwiek zaświadczeniami władz administracyjnych, żądały tych zaświadczeń bezpośrednio od petentów, a nie zwracały się po nie wprost do władz administracji ogólnej.

Zarządzenie to ma na celu zapewnienie należnych skarbowi państwa opłat stemplowych od tych zaświadczeń; w wypadkach bowiem udzielania zaświadczeń przez władze administracji ogólnej bezpośrednio izbom skarbowym, opłaty te nie były od petentów ściągane.

Procedura taka nie dotyczy wypadków, gdy władze skarbowe zasięgnąć pragną u władz administracyjnych opinji o osobach, zabiegających o koncesje monopolowe.

(o) **Ostateczny termin zgłaszania roszczeń z tytułu inwalidztwa.** Z dniem 31 grudnia b. r. upływa ostateczny termin zgłaszania roszczeń do zaopatrzenia ze skarbu państwa przez inwalidów wojennych, wdowy i sieroty po inwalidach oraz po poległych.

Termin ten określony uprzednio ustawą inwalidzką znacznie wcześniej został staraniem związku inwalidów wojennych R. P. przedłużony do końca roku bieżącego. Po tym terminie żadne roszczenia z tytułu inwalidztwa itd. nie będą uwzględniane.

Z Kielc.

(k) **Pracownicy więzienia kieleckiego w odpowiedzi Treviranusowi.** Pracownicy więzienia kieleckiego drogą dobrowolnych ofiar wpłacili w dniu dzisiejszym kwotę zł. 75 na konto POK. 30. Komitet floty narodowej w Warszawie, przeznaczając tę sumę na budowę łodzi podwodnej, jako odpowiedź Treviranusowi.

Obywatelski ten czyn niechai będzie przykładem dla wszystkich funkcjonarjuszy państwowych w Kielcach.

(k) **Zabawa w „Orfeum".** Staraniem członków związku podoficerów rezerwy koła kieleckiego, odbędzie się w sobotę dn. 8 b. m. w sali „Orfeum" przy ulicy Rynek 6 zabawa taneczna z kotyljonem.

Wstęp dla członków· pań. 1 zł. 50 gr., dla panów 2 zł.

Czysty zysk zostanie przeznaczony na bezrobotnych członków zw. podof. rezerwy.

(k) **Wielka rewja w teatrze Polskim.** Wtorek. 11 b. m. o godz. 8.15 wiecz. w teatrze polskim wielka rewja z udziałem 36 osób i 2 orkiestr.

Nowe efektowne dekoracje. Poraz pierwszy, ujrzymy „taniec bławatów" w wykonaniu podlotków kieleckich.

Bilety w cenie od 50 gr. do 2 zł. (taniej jak w kinach) wcześniej do nabycia w cukierni „Bombonierka", Sienkiewicza 31.

(k) **Dancing na przedszkole dla najbiedniejszych dzieci.** W niedzielę, dn. 9 b. m. o godz. 9 wieczorem w restauracji hotelu „Bristol" odbędzie się dancing, urządzony staraniem związku obywatelskiej pracy kobiet.

Dochód przeznaczony będzie na przedszkole dla najbiedniejszych dzieci.

Biorąc pod uwagę cel, jak również powodzenie, jakiem cieszyły się urządzane poprzednio dancingi przez Z. O. P. K., należy sądzić, że i tym razem publiczność nie zawiedzie.

(k) **Organizacja orkiestry w zw. strzeleckim.** Komenda podokręgu zw. strzeleckiego w Kielcah w celu zorganizowania orkiestry, kupiła nowe instrumenty muzyczne.

Wszyscy, którzyby pragnęli należeć do orkiestry zw. strzeleckiego, zarówno członkowie, jakoteż i osoby prywatne, zechcą zgłosić się w komendzie podokręgu zw strzeleckiego przy ulicy Mickiewicza 1, m. 3 od godz. 10 — 12 i 17 —19.

Równocześnie komenda podokręgu poszukuje kapelmistrza i nauczyciela.

(k) **Kradzieże.** W rzeźni miejskiej w Kielcach Józefowi Cedzyńskiemu, zam. w Kielcach przy ulicy Jasnej Nr. 35, skradziono 16 klg. sadła i 6 klg. wątroby, wartości 60 zł.

Uroczystości 10-lecia zwycięskiego odparcia najazdu Rosji Sowieckiej i obchodu 11-go listopada w Zagłębiu.

PROGRAM OBCHODU UROCZYSTOŚCI ODPARCIA NAJAZDU BOLSZEWICKIEGO W STRZEMIESZYCACH

Na terenie Strzemieszyc zawiązał się komitet miejscowy, celem uczczenia 10-ej rocznicy zwycięskiego odparcia najazdu bolszewickiego. Na przewodniczącego komitetu wybrano p. Musiała, kierownika szkoły powszechnej, na sekretarza p. Tylca.

Komitet powołał trzy sekcje: 1). organizacyjną, 2) finansową, 3) propagandowo - odczytową.

Na czele sekcyj stanęli pp. Maliszewski, Skubiński, Kolasińska, Bagiński. Uroczystość obchodu odbędzie się w dniu 9 listopada b. r. Na program uroczystości złożą się: nabożeństwo o godzinie 9-ej rano w miejscowym kościele. Uroczysta akademja o godz. 7.30 wiecz. w sali kina „Iluzjon". Pochód na nabożeństwo wyruszy o godz. 8 i pół rano z placu przed strażnicą kolejową.

W pochodzie wezmą udział wszystkie organizacje z orkiestrą kolejową na czele, po nabożeństwie wyruszy pochód do wmurowanej w szkole nr. 1 tablicy 10-lecia Niepodległości, gdzie po przemówieniu nastąpi rozwiązanie pochodu. W wypadku niepogody rozwiązanie pochodu po nabożeństwie nastąpi przed kościołem.

Czysty zysk z akademji oraz z kwesty ulicznej, która odbywać się będzie w godzinach rannych, przeznaczony zostaje na budowę w Zagłębiu Dąbrowskiem sierocińca im. marszałka Józefa Piłsudskiego.

W CZELADZI.

Powołany przez miejscowe organizacje komitet obchodu uroczystości, ustalił następujący program obchodu:

Niedziela, dn. 9-go bm. , godz. 8 rano, rozstawienie warty honorowej przy pomniku poległych, przy ulicy Milowickiej, godz. 8.30 — zbiórka wszystkich organizacyj ze sztandarami oraz ludności miasta przed pomnikiem, godz. 9-ta — wymarsz pochodem do kościoła na uroczyste nabożeństwo. Po nabożeństwie przemarsz do strażnicy, gdzie w sali kina „Czary" odbędzie się akademja.

Wejście na akademję — bezpłatne.

W ciągu dnia odbędzie się zbiórka uliczna na budowę sierocińca im. marszałka Piłsudskiego w pow. będzińskim.

W dniu 11-go listopada — w uniwersytecie powszechnym odbędzie się wewnętrzna uroczystość związana z powyższym obchodem, zaś w kinie „Czary" o godz. 10 — 12 — 14 będzie wyświetlany po specjalnie zniżonych cenach obraz p. t. „Bolszewicy pod Warszawą".

Komitet uprasza mieszkańców miasta o przybranie domów flagami narodowemi oraz udekorowanie balkonów i okien.

Nalepki do dekoracji nabywać można w gmachu magistratu, pokój nr. 9.

Rezerwiści i b. wojskowi w Czeladzi za poparciem listy nr. 1.

W Czeladzi odbyło się zebranie organizacyjne b. wojskowych i rezerwistów.

Zebranie zagaił p. Wawrzyczek, udzielając głosu dr. Barylskiemu, który w 2 godzinnem referacie omówił obecną sytuację gospodarczą i polityczną oraz konieczność zorganizowania zw. rezerwistów i b. wojskowych.

Po przemówieniu, przez aklamację wybrano tymczasowy zarząd, w skład którego weszli pp.: Wawrzyczek, E. Gruszka, T. Trzcionka, P. Nowakowski, P. Wasiński, Br. Wojtasik, St. Nowak, H. Brudnicki, H. Bajor, Na zastępców wybrano pp.: St. Wilka, R. Kamińskiego i Olechowskiego.

Następnie zabrał głos p. T. Trzcionka, podkreślając zasługi marsz. Piłsudskiego około budowy i rozwoju państwa polskiego.

W końcu uchwalono rezolucję następującej treści:

„Zebrani rezerwiści i byli wojskowi na zebraniu organizacyjnem w dn. 6 bm protestują przeciwko łajdackiej i podłej robocie endecji, centrolewu i komunistów. Postanawiamy pozatem w dniach 16 i 23 bm. głosować jawnie za listą nr. 1, którą w całym kraju przyjęto z wielkiem uznaniem".

Na zakończenie wzniesiono okrzyk na cześć prezydenta Rzeczypospolitej i marsz. Piłsudskiego.

Z Sosnowca.

(s) **Rezerwiści i byli wojskowi!** Zbliża się rozstrzygająca chwila walki o przyszły ustrój Polski. Dla żołnierza, który dał swojej ojczyźnie niepodległość utrwalenie jej mocarstwowego stanowiska winno być największym nakazem.

Żołnierze! niech społeczeństwo usłyszy nasz mocny i twardy głos. Wzywamy was do licznego przybycia na wiec związków b. wojskowych i rezerwy nie zorganizowanej w Sosnowcu w kinie „Palace", w niedzielę o godzinie 1 po południu.

Federacja polskich związków obrońców ojczyzny.

(s) **O gwiazdkę dla biednych dzieci.** Onegdaj odbyło się posiedzenie komisji oddziałowej kół młodzieży P. C. K. przy udziale 14 opiekunów, na którem ustalono program prac kół młodzieży na rok 1930 i 1931.

Po zapoznaniu się ze zmianą regulaminu organizacji kół młodzieży, postanowiono w b. r. urządzić gwiazdkę dla najbiedniejszej dziatwy.

Poszczególni opiekunowie złożyli wyczerpujące sprawozdanie z działalności kół Koła młodzieży w liczbie 30 wykazują bardzo dużą żywotność. W porównaniu do roku ub. ilość członków zwiększyła się o 300 osób.

Społeczeństwo Zagłębia powinno poprzeć inicjatywę kół młodzieży, celem urządzenia gwiazdki dla najbiedniejszej dziatwy przez składanie ofiar do puszek, które będą rozmieszczone po sklepach i instytucjach, jak również do administracji miejscowych pism.

(s) **Poranek kl. sport. „Strzała".** W niedzielę odbędzie się w kinie „Palace" poranek urządzony staraniem klubu sportowego „Strzała" w Sosnowcu. Początek o godz. 11-ej z programem: Słowo wstępne wygłosi p. H. Maśląg, członek zarządu, deklamacja. Część wokalno - muzyczna w wykonaniu zespołu mandolinistów kl. sport. „Strzała", pod kierownictwem p. Wł. Wernera film w 8 aktach.

HRABIA MONTE CHRISTO.

56.

I on także ongi, przed dziesięcioma laty, z rozedrganą duszą szukał grobu na cmentarzu tym i szukał napróżno.

On, który wracał do swego rodzinnego miasta z miljonami, — nie mógł znaleźć grobu swego ojca, który umarł z głodu!

Czcigodny kupiec był jednak szczęśliwy; pochowano go obok mogiły żony, a na grobach postawiono marmurowe obeliski i naokół zasadzono cyprysy.

Pod jednym z drzew tych stał Maksymiljan, ze wzrokiem utkwionym w mogiły.

Od pierwszego rzutu oka poznać było można, że boleść młodzieńca z obłędem graniczyła.

— Maksymiljanie — rzekł do niego hrabia — nie w groby patrzeć należy, lecz w niebo!

Morrel słowa te przyjął milczeniem.

— Maksymiljanie — mówił dalej Monte Christo — w drodze do Paryża mówiłeś mi, iż pragnąłbyś zatrzymać się w Marsylji. Czy nieprzerwanie trwasz w tym zamiarze?

— Przestałem mieć pragnienia, mój hrabio. Mam wrażenie jedynie, iż oczekiwanie przyobiecanej mi chwili w mem mieście rodzinnem byłoby mniej ciężkie dla mnie, aniżeli gdziekolwiek indziej.

— A więc niech się stanie twa wola. Ja jednak muszę Marsylję opuścić, to też odjeżdżam, zabierając ze sobą twe słowo.

— Hrabio, miej litość! Przytłacza mnie cierpienie, jestem bardzo nieszczęśliwy.

— Znałem człowieka bardziej nieszczęśliwego.

— Niepodobieństwo! Czy może być człowiek bardziej nieszczęśliwy, jak ten, który utracił jedyne swe kochanie?

— Posłuchaj, Morrelu! — odpowiedział hrabia — i zastanów się nad tem, co ci powiem. Znałem człowieka, który wszystkie swe nadzieje, swe szczęście całe — złożył w jednem sercu kobiety.

Był to człowiek młody, mający starego ojca, którego kochał nad życie; miał on jeszcze narzeczoną, którą ubóstwiał, a którą miał nakonieo zaślubić, po latach oczekiwania. Wtem kaprys losu, który uprawomacniał zaprawdę do zwątpienia w dobroć i sprawiedliwość Boga, pozbawił człowieka tego swobody, widoku słońca, morza i nieba, pozbawił go za jednym zamachem jeszcze ojca i kochanki i wtrącił go na samo dno więziennych lochów.

— Oh!... z więzienia wyjść zawsze można, za tydzień, za miesiąc za rok wreszcie...

— On jednak w lochach tych przebywał lat czternaście — rzekł hrabia poważnie, kładąc dłoń na ramieniu młodzieńca.

Morrel zadrżał.

— Czternaście lat — powtórzył hrabia — przez całych lat czternaście szalał z rozpaczy. I on również, zupełnie tak samo, jak ty teraz, Maksymiljanie, miał chwile zwątpienia, słabości, i chciał się zabić.

O jednak przyszedł dzień, że miłosierdzie boskie spłynęło na niego i sprawiło, iż z więzienia tego wyszedł on nie tylko wolny, ale i bogaty. A jednak — nie mógł znaleźć nawet grobu ojca swego, bo ten ojciec umarł z głodu i pochowany został we wspólnej mogile bezimiennych.

Ten człowiek przeto, był synem bardziej nieszczęśliwym,aniżeli ty, Morrelu.

— Pozostała mu jednak kobieta, którą kochał.

— Mylisz się. Kobieta ta...

— Umarła również?

— Gorzej. Sprzeniewierzyła się pamięci uwięzionego kochanka i zaślubiła jego prześladowcę! Widzisz więc, że człowiek ten był również i kochankiem nieszczęśliwszym od ciebie.

— Czy Bóg człowiekowi temu nie zesłał żadnej pociechy?

— Dał mu ukojenie; uciszył jego ból, przygłuszył tęsknotę.

— A czy człowiek ten ma nadzieję, że może kiedyś być szczęśliwy jeszcze?

— Tak, ma taką nadzieję właśnie.

Młodzieniec opuścił głowę na piersi i milczał.

— Masz przyrzeczenie moje — rzekł po długiej chwili — lecz pamiętaj i ty o swej obietnicy.

— Piątego października czekam cię Morrelu na wyspie Monte-Christo, w przeddzień zaś, w porcie Bastia oczekiwać będzie twych rozkazów statek z wypisaną nazwą „Eurus", wymienisz jedynie sternikowi swe nazwisko, a będzie ci on we wszystkiem posłuszny. Zrozumiałeś mnie?

— Tak. I będę ci posłuszny Lecz pamiętaj hrabio, powtarzam to raz jeszcze, o swem przyrzeczeniu.

d. n.

(s) **Odczyty dla matek.** Sekcja opieki nad matką i dzieckiem związku pracy obywatelskiej kobiet oddział w Sosnowcu, wzorem roku ubiegłego przystępuje do organizowania odczytów dla matek i dzieci z ochronek i szkół powszechnych.

W niedzielę, dn. 9 b. m., o godz. 4 p. p., odbędą się następujące odczyty: 1) w szkole nr. 17 przy ul Szkolnej — dr. Nasiłowskiego p. t. „Jak zapobiegać chorobom przewodu pokarmowego u dzieci“, 2) w szkole nr. 12 przy ul. Żytniej — dr. Witkowskiego p. t. „Opieka nad matką i niemowlęciem“., 3) w szkole nr. 19 przy ul. Nowej — dr. Ingstera p. „Jak zapobiegać nerwowości u dziecka“, 4) w szkole nowej przy ulicy Okrzei — dr. Osińskiego p. t. „O formach gruźlicy i jej zwalczaniu“, 5) w szkole nr. 4 przy ul. prez. Mościckiego — dr. Konopkówny p. t. „Z dziedziny chorób oczu“.

(s) **Zarząd oddziału związku pań domu** (dawniej sekcji gospodarstwa domowego) przystępuje do zorganizowania czytelni fachowych pism i książek. Czytelnia mieścić się będzie w dwóch punktach: w kasynie Hulczyńskiego na Pogoni, oraz w jednym z lokali śródmieścia.

Ogólne zebranie członkiń związku i osób, interesujących się jego działalnością, odbędzie się dn 27 bm. Bliższe szczegóły będą podane do wiadomości w swoim czasie.

Zgłoszenia do związku kierować należy narazie telefonicznie, nr. 12 - 66, od godz. 9 — 13.

(s) **Sztandary komunistyczne.** Ubiegłej nocy na terenie Sosnowca, komuniści wywiesili na przewodach elektrycznych 3 sztandary komunistyczne z napisami antypańsiwowemi.

Policja sztandary usunęła.

(s) **Repertuar kin.** Kino „Zagłębie“: „Moralność pani Dulskiej“. „Palace“: „Rycerze miłości“. „Wawel“: I. „Piekło miłości“, II. „Tajemnicza moc“. „Momus“: „Miasto miłości“.

Z Będzina.

TRAGICZNA ŚMIERĆ 3-LETNIEJ DZIEWCZYNKI pod kołami tramwaju.

Przechodnie ulicy Nowy Rynek w Będzinie byli świadkami w dniu wczorajszym wstrząsającego wypadku, któremu uległa 3-letnia Hanna Erlich, córka właściciela sklepu z papierem M. Erlicha (Rynek 7). Mała Hanna dostała się pod koła tramwaju w chwili przejścia z jednej strony ulicy na drugą.

Ofiara nieszczęśliwego wypadku na skutek zmiażdżenia głowy w drodze do szpitala zmarła.

(b) **Zarząd stowarzyszenia przyjaciół Francji** prosi o przybycie członków stowarzyszenia na nadzwyczajne walne zebranie członków, które odbędzie się w dniu 9 bm. w pierwszym terminie o godzinie 10-ej rano w lokalu kursów handlowych K. Statlera w Będzinie, a w razie niedojścia do skutku w dniu 23 bm. w drugim terminie, w tym samym lokalu i o tejże godzinie.

Z Czeladzi.

(c) **Wiceministrowa Hubicka w Czeladzi.** W środę, dn. 12 bm. o godz. 5-ej popoł. w sali kina „Czary“, wiceministrowa Hubicka wygłosi odczyt na temat przedwyborczy.

(c) **Baczność strzelcy i podoficerowie rezerwy.** Jutro o godz. 8 rano, w lokalach własnych odbędzie się zbiórka strzelców i podoficerów rezerwy, celem wzięcia udziału w obchodzie uroczystości 11-listopadowych.

(c) **Usiłowała pozbawić się życia.** Wczoraj o godz. 6 rano, kucharka klubu urzędniczego na Piaskach, Jadwiga Miorówna, l. 43, usiłowała pozbawić się życia przez wypicie większej ilości esencji octowej. Miorównę w stanie b. ciężkim przewieziono do szpitala P. K. Ch. w Czeladzi.

Powód usiłowania samobójstwa nieznany.

Z Dąbrowy.

(d) **Zbiórka na dzisiejszy capstrzyk.** Oddział związku podoficerów rezerwy i b. wojskowych w Zagórzu zawiadamia swych członków aby się stawili na zbiórkę dziś o g. 6.30 w., celem wzięcia udziału w capstrzyku, z racji uroczystości obchodu 10-ej rocznicy odparcia nawały bolszewickiej i 11 listopada.

* * *

Zbiórka członków legji mocarstwowej w Dąbrowie na boisku sportowem obok szkoły powszechnej ulica Piłsudskiego o g. 5.30 popoł.

(d) **Oddział zw. podoficerów rezerwy.** Oddział zw. podoficerów rezerwy w Dąbrowie podaje do wiadomości zainteresowanym, że lokal związku mieści się przy ul. 3 maja nr. 4, w lokalu „Kuźnica“.

Dnie i godziny urzędowania: w czwartki i soboty, od godz. 7 o 9-ej w.

Zarząd oddziału apeluje do kolegów, którzy dotychczas nie są zarejestrowani, aby zapisywali sie na członków.

Kontroler — naczelnik, specjalista od obniżania podatkow skazany na rok więzienia.

Niemała radość zapanowała wśród kupców Dąbrowy i Będzina na wieść o kontrolerze - naczelniku, który sprawdzając po sklepach wymiar podatków, stanowczo twierdził, iż jest on zbyt wygórowany.

Nic dziwnego, że p. kontroler— jak się dowiedziano nazwiskiem Jaworski, stał się wkrótce wielce popularną osobą i wszędzie był z entuzjazmem witany.

P. kontroler przyrzekał nieść owocną pomoc uciśnionym podatnikom, działał z urzędu i pobierał tylko po kilkanaście złotych na opłaty stemplowe, co w stosunku do obniżenia podatku do znikomej kwoty, było drobnostką.

Wrodzona jednak dziś ludziom podejrzliwość nasuwała niektórym różne przypuszczenia, które ostatecznie rozwiało domniemanie, skupiające się w jednem słowie.

— Wybory, wybory....

Popularnym wszakże kontrolerem zaopiekowała się wkrótce policja. Wyniki przeprowadzonych dochodzeń były wręcz sensacyjne.

W rzekomym naczelniku - kontrolerze poznano znanego oszusta 31-letniego Stanisława Cyranowskiego (Będzin, Podzamcze 63).

Ilości poszkodowanych kupców nie zdołano ustalić ze zrozumiałych względów Nie zgłosili oni pretensyj, wstydząc się swej naiwności.

Wczoraj Cyranowski stanął przed sądem okręgowym w Sosnowcu.

Samozwańczy „kontroler“ posiedzi w rezultacie rok w więzieniu, niepoważni zaś kupcy będzińscy i dąbrowscy, którzy w tak naiwny sposób dali się nabrać oszustowi wzbogacili się o jedno doświadczenie więcej, podatki jednak zapłacą te same...

Z Zawiercia.

(z) **Program uroczystości obchodu 10-ciolecia zwycięskiego odparcia najazdu Rosji sowieckiej w Zawierciu.** Niedziela, dnia 9 listopada o godz. 10.20 zbiórka wszystkich organizacyj o charakterze wojskowym, półwojskowym i sportowym i t. p. na boisku TAZ; godz. 10.40 wymarsz na nabożeństwo; godz. 11 uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym, poczem odbędzie się defilada; godz. 20 koncert w domu ludowym. Przez cały dzień odbywać się będzie kwesta uliczna, dochód z której przeznacza się na budowę łodzi podwodnej „Odpowiedź Treviranusowi“.

Poniedziałek, dnia 10 bm o godz. 18 capstrzyk i pochód przez miasto; godz. 20 dwa odczyty, jeden w domu ludowym, drugi w szkole szklarskiej.

Wtorek, dnia 11 bm. o godz. 9.30 uroczyste nabożeństwo w kościele dla szkół.

Komitet uroczystości apeluje do mieszkańców miasta o wzięcie jaknajliczniejszego udziału w obchodzie, oraz prosi o udekorowanie domów i okien.

(z) **Wybicie szyb w „Kurjerze Zachodnim“.** Wczoraj w nocy, jacyś nieznani sprawcy powybijali w filji „Kurjera Zachodniego“ w Zawierciu szyby.

(z) **Otwarcie kursu przeciwgazowego** 3 kategorji dokonał onegdaj przewodniczący powiatowego komitetu LOPP., p. Fr. Langert. Na kurs ten zapisało się przeszło 100 słuchaczy. Wykłady odbywać się będą w godzinach wieczorowych we wtorki i piatki, w szkole Nr. 2.

(z) **Walka ze szczurami.** Zawdzięczając sprężystej działalności obecnego komisarza m. Zawiercia, w niedalekiej przyszłości pozbędzie się miasto trapiącej go plagi szczurów, tych rozsadników różnego rodzaju chorób. Swego czasu zaproponowano stowarzyszeniu właścicieli nieruchomości zajęcie się tą sprawą, wobec jednak ospałości i braku należytego zrozumienia wśród zarządu towarzystwa wprowadzenie w czyn inicjatywy ujął w swe ręce p. komisarz i dzięki jego zabiegom w najbliższych już dniach do Zawiercia zjadą „specjaliści“, którzy doszczętnie wytrzebią te wstrętne stworzenia. Dodać należy, iż wobec wykazanej przez właścicieli nieruchomości bierności w tej sprawie, zarząd miasta walkę ze szczurami przeprowadzi na ich koszt.

(z) **3 worki bibuły** endeckiej oraz kartki z „4“ znaleziono przy przeprowadzaniu rewizji w magazynach fabryki „Krawczyk i Ska“. Bibułę tę odwieziono do komisarjatu p. p.

(z) **Repertuar kin.** Kino „Apollo“: — film dźwiękowy — „Romans współczesnej panny“. Kino „Stella“: — „Moralność pani Dulskiej“.

Z Olkusza.

(ol) **Święto 10-ciolecia odparcia bolszewików przeniesione na dzień 11 bm.** Na posiedzeniu komitetu wykonawczego, postanowiono zmienić datę obchodu 10-ciolecia odparcia bolszew., urządzając obchód w dniu 11 bm. Zmiana ta nastąpiła wskutek tego że miejscowe duchowieństwo otrzymało od władz wyższych polecenie odprawienia nabożeństwa w dniu 11 bm.

Szczegółowy program podamy w dniu jutrzejszym.

(ol) **Godziny przyjęć inspektora pracy.** Przydzielony tymczasowo do Olkusza na stanowisko inspektora pracy, inż. Kuliczkowski, obwodowy inspektor pracy z Kielc, przyjmuje raz w tygodniu, w środy od godz. 11 do 1 w południe, w lokalu inspektora pracy, przy ulicy Augustjańskiej

(ol) **Posiedzenie rozjemczej komisji rolnej.** Posiedzenie rozjemczej komisji rolnej na powiat olkuski odbędzie się w dniu 14 bm. o g. 10.30 przed poł. w biurze insp. pracy.

(ol) **Zamknięcie cementowni.** Już druga z kolei cementownia Firley w Ogrodzieńcu została zamknięta z powodu zakończenia sezonu budowlanego. Wskutek wstrzymania produkcji przez fabr. Firley około 100 robotników zostało pozbawionych pracy.

(ol) **Wystawa etmologiczna.** Z dniem 6 bm. otwarta została w Olkuszu, w porozumieniu z inspektoratem szkolnym, wystawa owadów zebranych przez znaną przyrodniczkę p. Michalinę Isaakową z Zawiercia. Wystawa mieści się w salach szkoły powszechnej nr. 1, zwiedzać można od godz 9 rano do 7 wieczorem.

(ol) **Aresztowanie komunisty.** Aresztowano w Pilicy mieszkańca Dobrakowa, gm. Kidów, Franciszka Sokoła zajmującego się rozpowszechnianiem odezw komunistycznych Podczas rewizji znaleziono u przytrzymanego materjał obciażający w postaci odezw i ulotek, skonfiskowanych w swoim czasie, oraz wydawnictwa niezależnej partji chłopskiej, zjednoczenia lewicy chłopskiej i „Samopomocy“ Aresztowanego komunistę przewieziono do urzędu śledczego w Sosnowcu.

(ol) **Repertuar kin.** Kino „Czary“: — „Ubóstwiany sitoks“.

Ze sportu.

„Victoria“ -- „Sosnowiec“.

W niedzielę, o g. 1.30 popoł. na boisku K. S. „Sosnowiec“ przy ulicy Aleja rozegrany będzie finał o puhar między drużynami „Victoria“ — „Sosnowiec“.

Mecz ten budzi w sferach sportowych wielkie zainteresowanie, drużyny te bowiem, rywalizujące z sobą od kilkunastu lat starać sie będą pokonać przeciwnika, a temsamem zdobyć puhar, który wręczony będzie zwycięzcy na boisku.

Oprócz puhara, drużyna zwycięska otrzyma dyplom pamiątkowy.

OFIARY.

Robotnicy elektro - mechanicznego wydziału kop. Juljusz złożyli w administracji na łódź podwodną „odpowiedź Treviranusowi“ zł. 52.30

Zamiast wieńca dla ś. p. żony p. Ankersztajna złożono w adm. zł. 53 na najbiedniejszych od współpracowników.

Kino **RIALTO** Katowice

Najpiękniejsza para kochanków
WILLY FRITSCH - Liliana HARVEY
w operetce dźwiękowej,
śpiewanej i mówionej pt.

WALC MIŁOŚCI

w dalszych rolach głównych: GEORG ALEKSANDER, HANS JUNKERMANN.

Początek seansów 2.30, 4.30, 6.30 8.45.

Kino-teatr „Wawel" w Sielcu obok kościoła Tel. 7-65.

DZIŚ! Wyświetla film podwójny pt. DZIŚ

„Piekło miłości"

III c a serja z cyklu jeździec bez głowy" p. t.

„Tajemnicza moc"

W roli głównej HARRY PEEL.

Wkrótce: „PRZYBŁĘDA", „ZŁOTO PUSTYNI".

Kino-Teatr „Miraż" Dąbrowa Górnicza, 3-go Maja 14 telefon 3-01.

Od czwartku 6 do niedzieli 9 listopada b r. włącznie Potężny superfilm reżyserji genialnego JOE MAY'A

„TRAGEDJA KOCHANKÓW"

Porywający dramat romantycznej miłości. **W rolach popisowych GUSTAW FROEHLICH** bohater filmów „Asfalt" i „Powrót z niewoli" oraz wyśniana **LJANA HAID** i rasowy **A. SZLETTOW**.

BACZNOŚĆ — NA SCENIE — BACZNOŚĆ

Przejazdem gościnnie wystąpią — — **Chór rosyjski** zespołu bałałajkowego im, ANDREJEWA.
śpiew, muzyka, tańce Fenomenalnego baletu rosyjskiego B-CIA ALOSZA I WOŁODJA

KINO „Momus" Pogoń.

Od piątku 7 do niedzieli 9 listopada Rekordowe arcydzieło:

„Miasto Miłości"

Potężny dramat pokus, namiętności i wytwornego przepychu nocnego Paryża Największa rewja świata filmowego, w której występuje tysiące najpiękniejszych girls.

W roli gł. Najwytworniejszy amant lew salonów IWAN PETROWICZ

UWAGA! W niedzielę o godz 11 poranek dla młodzieży

Anons: Od wtorku 11 listopada „Małżeństwo na złość" — z Buster Keatonem —

Kino-Teatr Dźwiękowy „Nowości" BĘDZIN.

Od środy 5 go do niedzieli 9-go listopada rb. po raz pierwszy w historji filmu Polskie słowo i polska pieśń z ekranu! Pierwszy wielki film polsko-amerykański 100 proc. dźwiękowo - śpiewny i mówiony, reżyserowany przez znakomitego konferansjera teatru „Qui Pro Quo" w Warszawie, Fryderyka Jarosego

REWJA HOLLYWOODU

15 przebojów! 200 girls! Najpiękniejsze piosenki w wykonaniu HANKI ORDONOWNY Najpiękniejsze przeboje KAROLA HANUSZA W rol. gł. słynni artyści polscy razem z znakomitemi gwiazdami Ameryki HANKA ORDONOWNA, KAROL HANUSZ, Buster Keaton, — John Gilbert Conrad Nagel i Bessie Love, —

Nadprogram 100% dodatek dźwiękowy pt. Djabelska Lekcja w 2 akt.

UWAGA: Dla młodzieży niedozwolone

Baczność Chorzy!

NATURALISTA M. ĆURECKI,
Mysłowice, Rynek 16, tel. 10-83

Leczę wszelkie choroby krwi, „syfilisu", przewlekłe choroby wewnętrzne, kobiece, skórne i weneryczne.
Leczenie świetlne najnowszemi aparatami i środkami przyrodo- — leczniczemi. —

Godziny przyjęć: 9 — 5 popoł. w niedziele i święta od 8 — 10 rano.

Miejski Zakład Elektryczny i Wodociągi m. Będzina

podaje do wiadomości odbiorców,

że w niedzielę dnia 9 listopada b. r w godzinach od 7-ej do 10-ej rano nastąpi przerwa w dostawie energji elektrycznej i wody.

Kupno i sprzedaż.

OPEL 4-ch tonowy tanio sprzedam. Gertler, Miechów - Charsznica.

POSADY I PRACE.

POTRZEBNA służąca, znajomość kuchni — gotowania pożądana. Sosnowiec, Warszawska 8 Ogłazowa.

Tylko

po ukończeniu Kursów Froma w Sosnowcu, Warszawska 22 możesz zostać zdolnym szoferem - mechanikiem przez planowe teoretyczno praktyczne wyszkolenie i tem samem zapewnić sobie rentowną posadę.

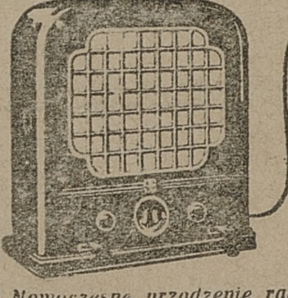
POTRZEBNA zdolna ekspedjentka do bufetu I/II klasy na stacji Sosnowiec.

Mazur rozbrzmiewa idealnie w aparacie

TELEFUNKEN 12 „Compound"

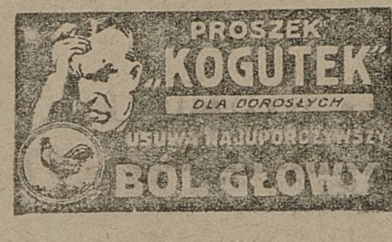
odbiornik i głośnik w jednym aparacie

Nowoczesne urządzenie radjowe z Telefunkenowskiemi lampami słupkowemi. Cena kompletu zł 675.—

TELEFUNKEN

NAJSTARSZE DOŚWIADCZENIE — NAJNOWSZA KONSTRUKCJA

Ostrzeżenie

Chcąc nabyć proszki od bólu głowy z „KOGUTKIEM" „Migreno - Nervosin" należy żądać takowych w oryginalnych opakowaniach Gąseckiego, znanych od lat trzydziestu. Przy zakupnie proszków z „Kogutkiem" „Migreno - Nervosin" zwracajcie uwagę na opakowanie i odrzucajcie uporczywie polecane proszki łudząco do naszych podobne. Oryginalne opakowania po 5 proszków — pudełko 75 groszy.

Osoby, dla których przyjmowanie proszku stanowi pewną trudność, mogą używać proszek „KOGUTEK" „MIGRENO NERVOSIN" w formie tabletki. Opakowania po 20 tabletek w pudełku. Cena zł. 1.50 gr. Żądajcie tabletek „Kogutek - Migreno - Nervosin" w oryginalnem opakowaniu Gąseckiego.

UWAGA! KANDYDACI NA SZOFERÓW MECHANIKÓW. Chcąc być zdolnym szoferem trzeba się wyszkolić, tam gdzie są warsztaty, które przed zapisaniem się można obejrzeć. Jazda na samochodach kilku typów z różnemi przekładniami. Po ukończeniu takiej nauki, może słuchacz mieć pojęcie o szoferstwie i być zdolnym. Wiedzę tę zdobędzie na kursach St. Konopki. Sosnowiec Swobodna 7. Zapisy na nowy kurs codziennie.

SZOFER - ślusarz poszukuje pracy. Miejscowość obojętna Wiadomość: „Expres", Dąbrowa.

LOKALE.

POKÓJ z kuchnią przedpokojem, wodociągiem, wygodami odnajmę. Czynsz roczny. Dąbrowa Krótka 3.

Zgubione dokumenty.

DUDEK Antoni zgubił książeczkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu.

KATOLIK Stanisław zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Zawiercie.

DO ZAKŁADU PRZEMYSŁOWEGO NA ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM potrzebna jest zaraz STENOTYPISTKA

z gruntowną znajomością języka polskiego, biegle stenografująca i pisząca na maszynie, z dłuższem doświadczeniem biurowem.

Zgłoszenia należy kierować do Administracji „Expresu Zagłębia" pod 100.

HARMONJE

Najlepsze i najtańsze stołikowe i ręczne znanej firmy

Andrzej Kurpis

Warszawa, ul. Bednarska 21.

NOWAKOWSKA Janina zgubiła wyciąg z ksiąg ludności wydany przez magistrat m Sosnowca.

CHRZANOWSKI Stanisław zgubił książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec książeczkę obchodową wydaną przez gwar. Hr. Renard, wysiąg z ksiąg ludności wydany przez gm. Chrobek pow. Pińczów.

TURLEJ Jan zgubił książeczkę inwalidzką, wydaną przez P. K. U. Miechów.

JÓZEF Symcha Trajman zgubił książeczkę wojskowa wydana przez P. K. U. w Będzinie.

RÓŻNE.

BEZPŁATNIE! Napisz natychmiast imię, rok, miesiąc urodzenia, otrzymasz analizę charakteru zdolności, przeznaczenia, określenie ważniejszych faktów życia — darmo. 75 gr. (znaczki pocztowe) na przesyłkę załączyć. Warszawa, Psycho - Grafolog. Szyller - Szkolnik Nowowiejska 32.

WZYWAM Spółkę „Gleba" w Zawierciu do zwrotu weksla in blanco z wystawienia mojego na sumę 500 zł., który unieważniam. Uszczyński Juljan, Łazy.

MĘŻA swojego Stanisława Paska odeszłam z powodu jego zwierzęcego obchodzenia się zemną i ciągłych pijatyk, a o długi moje niech się nie lęka, bo swych niema czem płacić Dąbrowa, Pasek Józefa.

OSTRZEGAM, że za długi żony mej Balbiny z Grabowskich od dnia 7 październik r. b. nie odpowiadam. Adamczyk Andrzej. Czeladź Szpitalna 26.

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Miechów, na imie Stanisława Taborowicza.

Wydawca: Helena Monsiorska

Druk. „Expres Zagłębia" Sosnowiec, ul. Teatralna 1. tel. 4-49